

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

طبقه بندی در روانپزشکی

به منظور نظم دادن به پدیده های مشاهده شده در کار بالینی ← اختلالات روانی با ویژگیهای مشابه در یک گروه قرار میگیرند.

بقراط (مانی و هیستری)

امیل کراپلین (سایکوزهای عضوی و کنشی)

سیستم‌های طبقه‌بندی اختلالات روانی

۱- **ICD** : طبقه‌بندی بین‌المللی بیماری‌ها و مسایل بهداشتی
(WHO)

۲- **DSM** : راهنمای تشخیصی و آماری اختلالات روانی
(انجمن روانپزشکی آمریکا)

DSM-IV-TR = متن بازنگری شده چهارمین چاپ راهنمای تشخیصی و
آماري اختلالات روانی

۳- سایکوز و نوروز

۴- کارکردی و روانی عضوی بر اساس ساختار آسیب‌شناسی

سایکوز (روانپریشی)

انواع شدید اختلال روانی با خصوصیات زیر :

- ۱- پسرفت ایگو ، فقدان واقعیت سنجی و تخریب اعمال روانی به صورت هذیان و توهم
- ۲- از هم پاشیده شدن شخصیت
- ۳- فقدان بینش نسبت به بیماری
- ۴- تخریب شدید عملکرد اجتماعی و شخصی (مردم گریزی، ناتوانی در انجام مسؤلیتها)

اختلالات سایکوتیک در DSM-IV

- اسکیزوفرنی - اسکیزوفرنیفرم - اختلالات هذیانی،
- اختلال سایکوتیک گذرا - اختلال سایکوتیک مشترک -
- اختلال سایکوتیک ناشی از اختلال طبی عمومی -
- اختلال سایکوتیک ناشی از مواد
- و اختلالات سایکوتیک که جای دیگری طبقه بندی نشده
- و برخی اختلالات خلقی شدید که خصوصیات سایکوتیک دارند.

نوروز

طیف وسیعی از اختلالات با خصوصیت عمده **اضطراب** که یا به طور مستقیم احساس می شود یا از طریق مکانیسمهای دفاعی روانی دچار دگرگونی شده و به صورت وسواس فکری، عملی، فوبی و یا اختلال کنشی جنسی، تظاهر می کند (اساس آن تعارضات درون روانی است)

فاقد هذیان و توهم،
بینش به بیماری،
در صدد درمان

خصوصیات اختلالات نروتيك در DSM-III

- ۱- اشكال عمده = وجود يك يا گروهی علایم ناراحت کننده كه برای بیمار نا مقبول و بیگانه است .
- ۲- وجود واقعیت سنجی
- ۳- عدم خروج رفتار از موازين اجتماعی
- ۴- در صورت عدم درمان ، مداوم و عود کننده است.
- ۵- عدم وجود عامل یا علت عضوی قابل اثبات
(اختلالات اضطرابی ، شبه جسمی ، تجزیه ای ، جنسی ، افسرده خویی)

اختلالات کارکردی (سایکوزهای کنشی):

**علت روانشناختی است نه تغییر ساختمانی در مغز یا سایر
قسمتهای بدن**

اختلالات روانی – عضوی (سندرم های روانی عضوی): مربوط
به تغییرات ساختمانی مغز

اختلالات شناختی ، دلیریوم، دمانس

ICD) طبقه بندی بین المللی بیماریها :
ICDIO) جدول کتاب)

طبقه بندی (DSM- IV- TR):

آخرین و روز آمد ترین طبقه بندی (با ۱۷ طبقه عمده و بیش از ۴۰۰ اختلال خاص)

۱- اختلالاتی که معمولاً اول بار در دوره شیر خوارگی، کودکی یا نوجوانی تشخیص داده می شوند (عقب ماندگی ذهنی، اختلالات یادگیری، تیک، خوردن)

۲- دلیریوم، دمانس، اختلالات نسیانی و سایر اختلالات شناختی

۳- اختلالات روانی ناشی از یک اختلال طبی (نتیجه مستقیم یک بیماری طبی مثل تومورهای مغزی، اختلالات غدد درون ریز، کمبود ویتامینها) (اختلالات کاتا تونیک و یا تغییرات شخصیتی)

ادامه

۴- اختلالات وابسته به مصرف مواد (الکل - مواد افیونی.....)

و اختلالات ناشی از آن: مثل مسمومیت ، سندرم محرومیت ،
اختلالات سایکوتیک ، خلقی ، اضطراب ، عملکرد جنسی
و خواب

۵- اسکیزوفرنی و سایر اختلالات سایکوتیک (آشفتگی تفکر،
سوء تعبیر واقعیت ، معمولا هذیان و توهم)

۶- اختلالات خلقی

۷- اختلالات اضطرابی

۸- اختلالات شبه جسمانی: (شکایات متعدد جسمانی و اشتغال ذهنی در مورد بدن و ترس از بیماری بدون وجود پاتولوژی عمومی)

۹- اختلالات ساختگی: ایجاد عمدی یا تقلید علایم روانی یا جسمانی یا هر دو به منظو ایفای نقش بیماری (سندرم مونچ هاوزن)

۱۰- اختلالات تجزیه ای: (تغییر ناگهانی و موقت در هوشیاری یا هویت فرد مثل فراموشی تجزیه ای)

۱۱- اختلالات جنسی و هویت جنسی

۱۲- اختلالات غذا خوردن

۱۳- اختلالات خواب

۱۴- اختلالات کنترل انگیزش آنی (جنون دزدی، آتش افروزی، قمار بازی بیمارگونه، کندن موی وسواسی، اختلال انفجاری (پرخاشگری)

۱۵- اختلالات انطباق : واکنش ناسازگارانه به فشارهای مشخص زندگی

۱۶- اختلالات شخصیت

۱۷- سایر اختلالات که ممکن است مورد توجه بالینی قرار گیرد (اختلال روانی وجود ندارد ولی مشکل بیمار باید مورد ارزیابی و درمان قرار گیرد

- عوامل روانشناختی موثر بر وضعیت جسمانی (اختلالات روان تنی)
- اختلالات حرکتی ناشی از داروها مخصوصا آنتی سایکوتیکها مثل پارکینسون و دیستونی حاد.....
- مشکلات ارتباطی مثل مشکلات والد فرزند، همسرو
- مشکلات مربوط به سوء استفاده یا بی اعتنایی مثل سوء استفاده جنسی یا جسمی
- حالات دیگری که ممکن است کانون توجه بالینی قرار گیرند: کسانی که مشکلات آنها به شدتی نیست که تشخیص روانپزشکی بگذارند ولی در عملکرد اختلال ایجاد شده
- مثل داغدیدگی ، هوش مرزی ، رفتارهای ضد اجتماعی ، مشکلات آموزشی ، شغلی و تمارض

سایر طبقات که برای پذیرفته شدن نیازمند به مطالعه بیشتر است

۱- سندرم پس از تکان مغزی: اختلال شناختی، سردرد، اختلال خواب، سرگیجه، تغییر شخصیت پس از صدمات سر

۲- اختلال عصبی - شناختی خفیف: اختلال در حافظه، فهم و توجه در نتیجه بیماری جسمی، مثل عدم تعادل الکترولیتی، کم کاری تیروئید، مراحل ابتدایی مولتیپل اسکلروز

۳- ترک کافئین: احساس خستگی، افسردگی، اضطراب پس از قطع مصرف کافئین

۴- اختلال افسردگی پس از پسیکوز اسکیزوفرنی: یک دوره افسردگی که ممکن است در پی بیماری اسکیزوفرنی طولانی شود،

۵- اختلال تباهش ساده (اسکیزفرنی ساده) : مشخص با غرابت های رفتار، ناتوانی در برآوردن نیازهای جامعه، کندی عواطف، فقدان اراده، و تحلیل رفتگی اجتماعی .

هذیان ها و توهمات آشکار نیستند.

۶- اختلال افسردگی خفیف ، اختلال افسردگی عود کننده گذرا، و اختلال ملال پیش از قاعدگی

۷- اختلال اضطراب - افسردگی مختلط : با علایم افسردگی و اضطراب، که هیچ یک از آن دو بر دیگری مسلط نیست.

۸- اختلال ساختگی و کالتی : به سندرم مونچهاوزن و کالتی هم مشهور است . والدین در فرزند خود تقلید بیماری را در می آورند.

۹- اختلال خوابواره تجزیه ای : مشخص با فقدان موقت احساس هویت شخصی و آگاهی از محیط ، بیمار به گونه ای رفتار می کند که انگار در تسخیر یک شخصیت ، روح، یا نیروی دیگری است.

۱۰- اختلال پرخوری دوره ای : نوعی از پراشتهایی روانی ، مشخص با دوره های عود کننده پرخوری بدون استفراغ عمدی و سوء مصرف ملین ها

۱۱- اختلال شخصیت افسرده : مشخص با بدبینی ، عدم

احساس لذت، غمگینی مزمن ، احساس تنهایی

۱۲- اختلال شخصیت منفعل - مهاجم : مشخص با کله شقی ،

مسامحه ، عدم کارایی عمدی همراه با پرخاشگری زمینه ای (اختلال شخصیت منفی گرا هم گفته می شود)

DSM IV TR یک سیستم ۵ محوری است

محور I: کلیه اختلالات به جز اختلالات شخصیتی و عقب ماندگی ذهنی

محور II: اختلالات شخصیتی ، عقب ماندگی ذهنی ، استفاده بیمار از مکانیسم های دفاعی

محور I, II: کل طبقه بندی اختلالات روانی (۱۷ طبقه - ۴۰۰ اختلال)

محور III: هر نوع اختلال یا حالت فیزیکی که ممکن است ، علاوه بر اختلال روانی وجود داشته باشد.

محور IV: مسایل روانی - اجتماعی که نقش قابل ملاحظه ای در پیدایش و تشدید اختلال روانی بیمار دارد.

محور V: برای گزارش سطح عملکرد کلی

Global assesment of relational functioning (GAF) شامل

روابط اجتماعی، عملکرد شغلی و عملکرد روانی

مسایل روانی اجتماعی و محیطی در محور IV

- ۱- مسایل مربوط به گروه حمایت کننده اولیه (کودکی، بزرگسالی، والد فرزندی) مرگ، طلاق و
- ۲- مسایل مربوط به محیط اجتماعی: مرگ دوست: انزوای اجتماعی و....
- ۳- مسایل آموزشی: بی سوادی، کمبود فضای آموزشی و....
- ۴- مسایل شغلی: بیکاری و
- ۵- مسایل مسکن: بی خانمانی، ناامنی و.....
- ۶- مسایل اقتصادی: فقر شدید و....
- ۷- مسایل دسترسی به خدمات بهداشتی: فقدان بیمه های درمانی و.....
- ۸- مسایل مربوط به تعامل با سیستم قانونی: جرم، زندانی، دستگیری و.....

So Much Thank You
For Your Patience

